

DRAAIBOEK PROJECT 'ROMA 'T WERKT'

Het project 'Roma 't Werkt' werd uitgeschreven door Odice vzw en de OCMW's van Beveren, Sint-Niklaas en Temse. Het project werd gesubsidieerd door het Europees Sociaal Fond (ESF) gedurende drie jaren.

1. Doelstelling

De doelstelling van het project was om een **duurzame tewerkstelling** te bereiken bij Roma-cliënten uit de OCMW's van Beveren, Sint-Niklaas en Temse. Hierbij werd er een integrale aanpak gehanteerd waarbij er aandacht was voor de verschillende levensdomeinen.

2. Actoren project

2.1 Medewerkers

- **Odice vzw:** deelname aan stuurgroep, begeleiden van supervisiegesprekken met projectmedewerkers
- **OCMW's Beveren, Sint-Niklaas en Temse:** een of twee dossierbeheerders per OCMW die zich voor 1/5 van hun werktijd inzetten op het project. Daarnaast ook betrokkenheid van de trajectbegeleiders van de OCMW's.
- **Projectmedewerkers:**
  - o intercultureel bemiddelaar/tolk
  - o vormingsmedewerker/trajectbegeleider

2.2 Deelnemers

De selectie van de deelnemers gebeurde per gemeente op basis van de motivatie voor doorstroming naar de reguliere tewerkstelling van de man en/of vrouw binnen het Roma-gezin. Zowel cliënten die reeds werkten in een Artikel 60, §7 OCMW-wet als leefloners werden betrokken. De selectie gebeurde door de dossierbeheerders van het betreffende OCMW in samenspraak met de potentiële deelnemer.

2.3 Andere actoren

Bij de start van het project werd er kennis gemaakt met relevante actoren en werd er op brede schaal informatie verspreid over het project.

Er werd onder andere met volgende actoren samengewerkt: VDAB, SBS, DIT vzw, CLB, scholen, Leerpunt, Huis van het Nederlands, Inburgering, CAW, Woonwinkel, Sociaal Verhuur Kantoor, Gewestelijke Maatschappij voor Huisvesting, etc.

3. Verloop project

3.1 Opstart begeleiding

- Kaderen wederzijdse verwachtingen: de projectmedewerkers bespraken tijdens het eerste contact met de deelnemers de verwachtingen die langs beide kanten leefden. De verwachtingen vanuit het project gingen voornamelijk over actief zoekgedrag naar werk, het nakomen van afspraken, tijdig verwittigen bij afwezigheid.
- Vertrouwensband opbouwen: tijdens de eerste maanden werd er veel aandacht besteed aan het opbouwen van het vertrouwen tussen de deelnemers en de projectmedewerkers.
- Overzicht verschillende levensdomeinen per gezin: tijdens de eerste maanden werd er tijd geïnvesteerd om de gezinnen beter te leren kennen en meer duidelijkheid te krijgen over de stand van zaken per levensdomein (tewerkstelling, huisvesting, onderwijs kinderen, Nederlands, financiën en verblijfsdocumenten).

3.2 Individuele begeleiding

Individuele begeleiding van cliënten en hun gezinsleden via huisbezoeken en afspraken. De intensiteit verschilde van gezin per gezin afhankelijk van de aard van de problemen en vragen. Voor concrete voorbeelden van de begeleiding verwijzen we naar de figuur van de multidimensionele aanpak uit het eindrapport of de casussen.

3.3 Rondetafelgesprekken

- De rondetafelgesprekken werden standaard met alle deelnemers van het project uitgevoerd, omdat dit noodzakelijk werd geacht om een optimale begeleiding te kunnen bieden.
- **Periode:** De rondetafelgesprekken waren wederkerend en bleven driemaandelijks doorgaan tot het einde van het begeleidingstraject.
- De projectmedewerkers namen verschillende **rollen** op:
  - Intercultureel bemiddelaar = bemiddelaar + tolk + begeleider
  - Vormingsmedewerker = coördinator + bemiddelaar + begeleider + opvolger

3.3.1 Doel

- Een overzicht en evaluatie geven van de stand van zaken
- Afstemming bereiken tussen de hulpverleningsinstanties én de cliënt
- Concrete afspraken maken
- Visuele duidelijkheid voor de cliënt

3.3.2 Deelnemers

- Kernaanwezigen:
  - Cliënt
  - Projectmedewerkers
  - Dossierbeheerder
- Andere aanwezigen:
  - Familie van de cliënt (partner, ouder, kind, etc.)
  - Vertrouwenspersoon van de cliënt
  - Arbeidstrajectbegeleider OCMW
  - VDAB-consulent
  - CLB, schoolmedewerkers, etc.
  - Huisarts
  - Maatschappij voor sociale woning, Woonwinkel, etc.
  - Andere diensten

3.3.3 Verloop

- **Vóór het rondetafelgesprek:**
  - Projectmedewerkers en dossierbeheerder bekijken samen welke partners betrokken kunnen worden op het overleg.

- Partners worden gecontacteerd door de projectmedewerker-vormingsmedewerker (doel van het overleg) en er wordt nagegaan welke thema's zij aan bod willen laten komen.
- De projectmedewerkers leggen aan de cliënt uit wat de bedoeling en het belang zijn van het rondetafelgesprek, de centrale plaats en het belang van de eigen inbreng van de cliënt, welke de agendapunten zijn, of er zaken zijn die de cliënt niet wil bespreken of dat er nog extra agendapunten zijn die de cliënt wil bespreken.
- Agendapunten worden aan alle actoren van het overleg doorgestuurd.
- Aan de actoren wordt op voorhand een tijdschema gegeven en gevraagd om het taalgebruik aan te passen aan de noden van de cliënt

- **Tijdens het rondetafelgesprek:**

- Voorstelling aanwezigen
- Doel gesprek uitleggen
- Melding dat alles binnen de muren blijft (beroepsgeheim)
- Belang dat iedereen op zijn beurt aan het woord komt en er wordt geluisterd naar elkaar
- Bespreking van de verschillende levensdomeinen + maken van afspraken
- Datum volgende overleg

Kwaliteitscriteria:

- Toezien dat iedereen de ruimte krijgt om te praten
- Respect voor elkaar
- Taalgebruik aanpassen aan de cliënt. Vakjargon vermijden
- Zorgen dat betrokken partners niet boven het hoofd van de cliënt praten
- Zorgen dat de cliënt voldoende betrokken wordt

Praktisch:

- Tijd bewaken. Idealiter het overleg in 1 uur tijd afronden. Absolute maximumtijd: 1.5 uur
- Plaats: neutraal terrein of op een plek waar cliënt groot vertrouwen heeft
- Pen en papier klaarleggen

- **Na rondetafelgesprek:**

- Doorsturen van verslag naar aanwezige partners. Na opmerkingen wordt het verslag geoptimaliseerd waarna het getekend wordt door alle aanwezigen
- Het verslag wordt met de cliënt nog eens overlopen: globale zaken + gemaakte afspraken
- Opvolging of gemaakte afspraken nagekomen worden. Deze opvolging gebeurt door de projectmedewerker-vormingsmedewerker

3.4 Groepsmomenten

De projectmedewerkers organiseren groepsmomenten over thema's die regelmatig aan bod kwamen tijdens de begeleiding.

Er werden groepsbijeenkomsten georganiseerd over sociale activering, kleuterparticipatie (in samenwerking met K&G), huisvesting (in samenwerking met notaris) en theorie autorijden.

3.5 Afronding begeleidingstraject

- Bij een aantal gezinnen werd een nieuwe partner betrokken om intensieve begeleiding te kunnen waarborgen. Er werd samen op huisbezoek gegaan met de nieuwe partner om op informele wijze kennis te maken en een eerste stap te zetten naar een vertrouwensband.
- Naar aanleiding van het einde van het project werd een laatste rondetafelgesprek georganiseerd waarbij alle levensdomeinen opnieuw besproken en geëvalueerd werden en samen met de cliënt werd besproken welke begeleiding in de toekomst gecontinueerd werd.
- Na het laatste rondetafelgesprek werd er nog één keer op huisbezoek gegaan bij de gezinnen om een korte evaluatie van het project af te nemen.

